

REDOVISNING AV MILJÖLEDNINGSPROJEKTET 2018
LÄNSSTYRELSEN I KRONOBERG
Enligt förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter

RAPPORT ENLIGT NATURVÅRDSVERKETS FORMULÄR

Del 1 Miljöledningssystemet

Basfakta

Antal årsarbetskrafter: 171

Antal kvadratmeter lokalyta: 5 484

1. Är myndigheten miljöcertifierad?

Ja, annat tredjepartsgranskat erkänt system, t.ex. miljödiplomering.

2. Hur lyder myndighetens miljöpolicy?

Miljöpolicyen nedan ingår som en del Länsstyrelsens program för internt miljöarbete 2018–2021. I programmet framgår Länsstyrelsen i Kronobergs läns ambitioner på området och hur vi avser att nå dessa. Arbetet förtydligas varje år i verksamhetsplanen där specifika mål och aktiviteter anges.

Vårt miljöarbete - en förebild för andra!

I länsstyrelsens arbete för en hållbar utveckling ingår att aktivt och kontinuerligt minska vår negativa miljöpåverkan, samtidigt som vår positiva miljöpåverkan ska öka.

Länsstyrelsen i Kronobergs län tar aktivt ansvar för att:

- Vara goda förebilder och att aktivt använda vår roll som regional myndighet för att driva på länets miljöarbete.
- Ställa miljökrav i upphandlingar och vid inköp välja ekologiska, närproducerade, rättvisemärkta och miljömärkta varor och tjänster.
- Minst uppfylla kraven i gällande lagstiftning och överträffa omvärldens krav.
- Fasa ut användandet av fossila energikällor genom att gå över till förnybara energi. Klimatkompensering tillämpas där detta inte är möjligt.
- Främja cirkulär ekonomi genom t ex hållbar avfalls(resurs)hantering.

- Regelbundet informera och genomföra miljöutbildning för att möjliggöra delaktighet och miljöhänsyn i det dagliga arbetet bland våra medarbetare
- Regelbundet granska, följa upp, utvärdera, förbättra och rapportera vårt miljöarbete.

3. När har myndigheten senast uppdaterat sin miljöutredning?

Miljöutredningen uppdaterades 2017.

Fråga 4a-7a beskriver myndighetens arbete med dess direkta påverkan på miljön

4a. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande direkt påverkan på miljön?

Betydande direkta miljöaspekter (rangordnade) enligt senaste miljöutredningen:

1. AVROP/INKÖP
Avrop från statliga/länsstyrelsegemensamma avtal
2. TJÄNSTERESOR BIL
Tjänsteresor med bil
3. UPPHANDLING
Egna upphandlingar
4. TJÄNSTERESOR FLYG
Tjänsteresor med flyg

5a. Vilka mål har myndigheten upprättat för de aktiviteter som har betydande direkt påverkan på miljön?

Mål 2018 samt långsiktigt mål redovisas nedan. Långsiktiga mål (2021) har beslutats i Internt miljöprogram 2018-2021, mål för 2018 i Handlingsplan 2018 för internt miljöarbete.

TJÄNSTERESOR (nr 2 och 4)

- Utsläpp av koldioxid, per anställd, från tjänsteresor med bil ska ha minskat med 25 %, jämfört med 2017.
- Antal tjänsteresor med flyg under 50 mil minskar jämfört med föregående år
- Antalet distansmöten (Skype) ökar årligen
- Öka antalet anställda som cyklar till arbetsplatsen (uppföljning via resvaneundersökning)

Långsiktiga mål (2021)

- Flyg används inte för tjänsteresor under 50 mil (undantag kan göras, vid särskilda skäl).

ERROR! REFERENCE

Datum
2019-02-18

Ärendenummer
106-1005-2019

Långsiktiga mål (2025)

- Enbart förnybara drivmedel och el används vid tjänsteresor inom länet.

UPPHANDLING och AVROP/INKÖP (nr 1 och 3)

- Antal upphandlingar där miljökrav ställs om så är möjligt, ökar jämfört med föregående år

Långsiktiga mål (2021) som beslutats i Intern miljöprogram 2018-2021

- Personalen har den kompetens och får det stöd som krävs för att ställa relevanta miljökrav vid upphandling
- Andelen ekologiska och närproducerade livsmedel som köps in till Länsstyrelsen ökar (referensår 2018).

ENERGIANVÄNDNING/AVFALLSHANTERING

(ej betydande miljöaspekt enligt miljöutredning men bedöms som ett strategiskt viktigt område att ha mål även för detta område))

- Grönt hyresavtal upprättas med hyresvärden

Långsiktigt mål (2021)

- Arbetsplatsens utformning bidrar till en resurseffektiv avfallshantering, effektiv energianvändning och förnybar energiproduktion

6a. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för direkt miljöpåverkan?

Samtliga planerade åtgärder för året beskrivs i myndighetens handlingsplan för miljöledningsarbetet 2018 (beslutad av länsledning i samband med övergripande verksamhetsplanen). I handlingsplanen anges även ansvar och uppföljningsmått för mål och åtgärder.

TJÄNSTERESOR (nr 2 och 4)

-Installerat Laddstolpar i myndighetens garage för att möjliggöra att hyrbilsföretag kan erbjuda elbilar till våra tjänstebilar. Anordnat prova på-tillfällen för elbil till myndighetens medarbetare samt lagt upp film på intranätet om att köra elbil (med våra medarbetare som medverkande). Tagit fram en manual för hur medarbetare kan efterfråga hyrbil med så hög miljöprestanda som möjligt. Hyrbilsleverantören frågar numera medarbetaren om det går bra med elbil när hyrbil bokas och information om elbilen; beräknad körsträcka, närmaste laddstation vid destinationen, laddtid och en del andra tips.

- Utbildning i Eco Driving och halkkörning. Halkkörningsutbildning är genomförd för ett urval av medarbetare som kör mycket i tjänsten. Caféseminarium om sparsam körning riktat till samtliga medarbetare i december (gästföreläsare Per Eckerström, Växjö yrkesförarutbildning)

ERROR! REFERENCE

Datum
2019-02-18

Ärendenummer
106-1005-2019

- Certifierat verksamheten till Cykelvänlig arbetsplats via Växjö Kommun för att främja cykel både till och från jobbet samt som ett tjänstefordon. Inom detta initiativ har medarbetarna fått erbjudande om att låna olika typer av elcykel för resor till och från jobbet vilket ett 20-tal anställda testat under hösten 2018.

- Köpt in fler elcyklar, lastkärria samt vikbar cykel för att erbjuda fler möjligheten att använda cykel vid resor i tjänsten. Tydliggjort information om bokning och utrustning på intranätet. Anordnat prova på tillfällen för att testa elcykel och vikbar cykel. Vikbar cykel möjliggör att ta med på tåg för sista transportdelen t.ex. i Stockholm. I samband med intern Miljöfestivalvecka anordnat caféseminarium om cykelregler (Växjö kommun) samt erbjudit gratis enklare cykelservice till medarbetarna för att uppmuntra fler att cykla till jobbet.

- Startat upp process för revidering av våra riktlinjer för resor samt reseavtalet. Genom dessa processer styra ännu tydligare mot hållbart resande. Exempelvis tydligare styrning för att gynna tåg framför flyg. Kommer färdigställas och beslutas under 2019.

- Deltagit i regionalt projekt Hållbar Mobilitet med bl.a. utökad resvaneundersökning, med Region Kronoberg som projektägare.

UPPHANDLING och INKÖP (nr 1 och 3)

-Uppföljning av genomförda upphandlingar för att verifiera att ställda miljökrav efterlevs för beställda varor och tjänster. Uppföljning har skett med de leverantörer som finns för ramavtal för korttidsförhyrning av fordon. Genom regelbunden uppföljning och möten under året har statistiken för miljöbilar förbättrats.

-Uppdaterat rutin för inköp av kemiska produkter, beslutad av länsledning 2018. Särskild insats för att se över residensets rutiner vid inköp av rengöringsprodukter för att säkerställa att dessa är miljömärkta med Svanen, Bra miljöval eller motsvarande när sådant alternativ finns förändamålet.

- Miljöledningsamordnare har deltagit i framtagning av förfrågningsunderlag om upphandling av dels frukt och dels representationsfika till myndigheten för att få med de långsiktiga miljömål som vi satt upp för inköp och upphandling.

- Medverkat i miljömålsrådets upphandlingsåtgärd med koppling till miljöledningsnätverket samt deltagit i expertgruppsmöte vid revidering av Upphandlingsmyndigheten hållbarhetskriterier för kemisk-tekniska produkter

- Avtal med extern resurs för upphandlingsfrågor inför 2019.

ENERGIANVÄNDNING/AVFALLSHANTERING

(ej betydande miljöaspekt enligt miljöutredning men bedöms som viktigt att ha mål även inom detta område))

ERROR! REFERENCE

Datum
2019-02-18

Ärendenummer
106-1005-2019

- Påbörjat dialog med hyresvärd för införande av grönt hyresavtal.
Miljöledningsamordnare har genomgått webbutbildning för Grönt hyresavtal.

-Uppdaterat rutiner för avfallshantering, beslutad av länsledning 2018.

7a. Redovisa hur väl målen för direkt miljöpåverkan har uppfyllts

Mål för 2018 redovisas nedan (ej långsiktiga mål)

TJÄNSTERESOR

- Utsläpp av koldioxid, per anställd, från tjänsteresor med bil ska ha minskat med 25 %, jämfört med 2017.

Kommentar: Målet är uppnått. Utsläppsminskningen per årsarbetskraft var 33% jämfört med 2017.

- Antal tjänsteresor med flyg under 50 mil minskar jämfört med föregående år
Kommentar: Målet är uppnått. Myndigheten har gjort 9 flygresor (tur och retur) under 50 mil (fler delsträckor under 50 mil redovisas men de ingår då i en längre flygresor). Jämfört med 2017 gjordes 14 flygresor under 50 mil.

- Antalet distansmöten (Skype) ökar årligen

Kommentar: Målet är uppnått, mäts via gemensam statistik för alla länsstyrelser från LST-IT som visar en ökning med 22% (56 196 år 2018 jämfört med 43 727 för 2017). Senaste resvaneundersökningen visar att 43,4 % av medarbetarna har 1–4 resfria möten per vecka.

- Öka antalet anställda som cyklar till arbetsplatsen (uppföljning via resvaneundersökning)

Kommentar: Målet är uppnått. Följs upp via resvaneundersökning till medarbetarna, ökning från 29,8 % till 35,6 %.

UPPHANDLING och AVROP/INKÖP

- Antal upphandlingar där miljökrav ställs om så är möjligt, ökar jämfört med föregående år

Kommentar: Målet är ej uppnått. Miljökrav har ställts i 40 % av relevanta upphandlingar jämfört med 63 % föregående år.

Den största orsaken är att under 2018 utgjordes majoriteten av myndighetens upphandlingar av konsultuppdrag/utredningstjänster, där det inte alltid är proportionellt att ställa miljökrav. Totalt 9 st upphandlingar över 100 000 kr, varav fem stycken där miljökrav har kunnat ställas. Utfallet visar dock att miljökrav ställts i 2 av dessa, vilket motsvarar 40 %.

ENERGIANVÄNDNING och AVFALLSHANTERING

- Grönt hyresavtal upprättas med hyresvärderna

Kommentar: Målet är ej uppnått. Grönt hyresavtal tas lämpligen med i diskussioner om nytt hyresavtal som kommer ske 2019, vilket gjort att målet skjuts ett år framåt. Miljöledningsamordnare har genomfört webbutbildning om

Grönt hyresavtal samt inlett diskussionen med fastighetsägaren som ställt sig positiv till detta förslag.

Fråga 4b-7b beskriver myndighetens arbete med dess indirekta påverkan på miljön

4b. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande indirekt påverkan på miljön?

Indirekta miljöaspekter (rangordnade):

1. MILJÖPÅVERKAN VIA TJÄNSTEUTÖVNING

Länsstyrelsens beslut, rådgivning och information

2. MILJÖKOMPETENS

Anställdas miljökompetens

5b. Vilka mål har myndigheten upprättat för de aktiviteter som har betydande indirekt påverkan på miljön?

Mål 2018 samt om det finns även långsiktigt mål redovisas nedan. Långsiktiga mål (2021) har beslutats i Intern miljöprogram 2018–2021, mål för 2018 i Handlingsplan 2018 för internt miljöarbete

MILJÖPÅVERKAN VIA TJÄNSTEUTÖVNING

- Underteckna minst 10 miljömålsloften med länets aktörer, inriktning mot företag

Långsiktiga mål (2021)

- Ökat genomslag för Länsstyrelsens arbete med miljö kvalitetsmålen.

MILJÖKOMPETENS

- Länsstyrelsen har ett integrerat ledningssystem

- Länsstyrelsen inför Hållbarhetsäkrade möten

6b. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för indirekt miljöpåverkan?

Samtliga planerade åtgärder för året beskrivs i myndighetens handlingsplan för miljöledningsarbetet 2018 (beslutad av länsledning i samband med övergripande verksamhetsplanen). I handlingsplanen anges även ansvar och uppföljningsmått för mål och åtgärder.

MILJÖPÅVERKAN VIA TJÄNSTEUTÖVNING

- Genomfört dialoger med aktörer i länet med syfte ett förankra det regionala åtgärdsprogrammet och uppmana till att underteckna miljömålsloften kopplat till

åtgärdsarbetet (ordinarie verksamhet inom miljömålsarbete)

MILJÖKOMPTETENS

- Caféseminarie för myndighetens medarbetare om resultatet av ny miljöutredning som blev klar i början av året.
- Framtagning och beslut av nytt internt miljöprogram som även inkluderar revidering av långsiktiga miljömål utifrån uppdaterad miljöutredning.
- Miljömålssamordnare deltar i intern arbetsgrupp för sektorsövergripande arbete med syfte att bidra med kompetens gällande den miljömässiga dimensionen av hållbarhetsmålen (Agenda 2030)
- Publicerat sammanställning av genomförd resvaneundersökning på intranätet.
- Miljöutbildning för nyanställd personal har genomförs vid två tillfällen inom ramen för den allmänna introduktionen på residenset.
- Genomfört "Miljöfestival" under vecka 12 med caféseminarier, tävlingar etc. för att öka medvetenhet och engagemang för miljöfrågor.
- Miljöledningen har följts upp inom ordinarie tertialuppföljning.

7b. Redovisa hur väl målen för indirekt miljöpåverkan har uppfyllts

Mål för 2018 redovisas nedan (ej långsiktiga mål)

MILJÖPÅVERKAN VIA TJÄNSTEUTÖVNING

- Underteckna minst 10 miljömålsloften med länets aktörer, inriktning mot företag

Kommentar: Målet är uppnått, miljömålsloften har tecknats inom ramen för miljömålsarbetet. Arbetet har riktats mot de organisationer som ingår i länets nätverksplattform för åtgärdsinriktat miljöarbete, GreenAct Kronoberg.

MILJÖKOMPTETENS

- Länsstyrelsen har ett integrerat ledningssystem
- Kommentar: Målet är uppnått. Miljöledning har införlivats i ordinarie verksamhetsplanering vilket innebär att handlingsplanen beslutas inom denna process. För verksamhetsplanering används planerings- och uppföljningsverktyget Stratsys, och här sker även tertialuppföljning av åtgärder och mål inom miljöledning. Handlingsplan (mål och åtgärder) samt redovisning av resultat lyfts i ledningsgruppen inför beslut av länsledning. Det som återstår framöver är att arbeta vidare för en implementering fullt ut.
- Länsstyrelsen inför Hållbarhetsäkrade möten
- Kommentar: Målet är ej uppnått. Checklistan är ej färdigställd och kommunicerad. Processen är påbörjad för framtagande av en checklista som ska underlätta för medarbetare som anordnar möten/konferenser. Listan kommer

även involvera social hållbarhet och genomföras inom sektorsövergripande arbetsgrupp för Agenda 2030.

8. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att ge de anställda den kunskap de behöver för att ta miljöhänsyn i arbetet?

I samband med revidering av myndighetens miljöutredning har miljökompetens hos anställda identifierats som en positiv indirekt miljöaspekt. Därför beskrivs åtgärder till stor del ovan under avsnitt 6b, som kompletterar nedanstående. Till exempel pågår en åtgärd för att underlätta för medarbetare att anordna hållbarhetsåkrade möten och konferenser.

- Introduktionsutbildning har genomförts för nyanställd personal vid två tillfällen, med information om miljöledningsarbetet på myndigheten och hur personalen kan bidra till arbetet. Grundläggande miljöutbildning genomförs enligt plan vart 3:e år nästa tillfälle planeras till 2019. Som komplement till detta genomförs årligen en "miljöfestival" som innebär att extra fokus läggs på miljö och hållbarhet under en vecka med t.ex. dagliga caféseminarier, tävlingar etc.

- Nyckelpersoner för miljöledningsarbetet inom myndigheten är huvudansvariga för upphandling/inköp, personal, controller, kommunikation (tryckeritjänster), vaktmästeri och husfru på residenset. Denna grupp med nyckelpersoner har använts under året som referensgrupp vid framtagning av ny handlingsplan.

- Information om miljöledningsarbetet kommuniceras i huvudsak via myndighetens intranät, bl.a. styrdokument och policy. Även information om möjligheten att använda Länsstyrelsens resekort inom kollektivtrafiken vid tjänsteresor har spridits på detta sätt. Vid genomförda internrevisioner har stickprovskontroller bland anställda genomförts för att bedöma om myndighetens anställda har kännedom om miljöledningsarbetet.

9. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska sin energianvändning?

Länsstyrelsen har mer och mer övergått till bärbar maskinpark, andelen bärbara datorer var 96 % vid utgången av 2018 på myndigheten (källa LST-IT). Detta är några procents ökning jämfört med tidigare år (93 % år 2017). Bärbara datorer är i grunden mer energieffektiva än stationära, vilket ger en bättre verkningsgrad och därmed en lägre energiförbrukning. Dock används två skärmar i allt större utsträckning.

LST-IT anger att låg energiförbrukning finns med i miljökraven som ställs i samband med upphandling av IT-drift.

Vad gäller energianvändning i byggnaden så kommer energieffektiviseringsåtgärder kopplade till belysning etc. tas med i kommande grönt hyresavtal.

10. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska antalet tjänsteresor?

Länsstyrelsen använder idag webmöten av olika slag som ersättning för att resa till andra platser för att genomföra möten. Det finns tillgång till flera olika typer av webmöten, t.ex. med kamera och mikrofon eller via telefon. Detta gör det möjligt att delta vid webmöten även när man transporterar sig eller arbetar hemifrån.

Skype för företag används som främsta teknik för att minska antalet tjänsteresor. Samtliga länsstyrelsemedarbetare har tillgång till Skype. Länsstyrelsen kan tyvärr inte få ut någon enskild statistik för Skype-möten från IT-enheten, utan det är en sammanlagd siffra för samtliga läns användning av Skype för genomförda distansmöten. LST-IT redovisar att för 2018 har 56 196 Skype-möten genomförts för hela länsstyrelsekollektivet. Detta är en ökning med 22 % jämfört med föregående år. Uppskattning är gjord genom att räkna samman samtliga ljud/video-konferenser som genomförts under året.

Resultatet från resvaneundersökning 2018 visar att 43,4 procent av medarbetarna har ett eller fler resfria möten per vecka. Dessa har i genomsnitt 2,26 resfria möten per vecka.

31 procent av medarbetarna svarade att de redan har tillräckligt med möjlighet för att ha resfria möten, så det finns inget som hindrar dem. 14 procent skulle kunna tänka sig att ha fler resfria möten om det fanns bättre distansmötesteknik/videokonferensutrustning i mötesrum.

Utifrån dessa synpunkter bedöms det möjligt att göra insatser som underlättar ytterligare, t.ex. utbildning i hur man håller/deltar på skypemöten samt utrusta fler lokaler med tex konferenshögtalare. Det senare har genomförts under året.

Del 2 Uppföljning av miljöledningsarbetets effekter

1. Tjänsteresor och övriga transporter

Utsläpp av koldioxid i kilogram, totalt och per årsarbetskraft uppdelat per fordonsslag (1.1), sammanlagt (1.2) och från flygresor över 50 mil (1.3) samt antal resor

	Årets uppgifter – antal resor och kg CO ₂			Föregående års uppgifter	
	Antal resor	KgCO ₂ Totalt	KgCO ₂ /å.a.	KgCO ₂ Totalt	KgCO ₂ /å.a.
a) Flygresor under 50 mil		1 774	10	2 647	17
b) Bilresor	3441	44 050	258	59 499	386
c) Tågresor	984	1,01	0,006	0,84	0,005
d) Bussresor	2	0	0,00	10	0,06
e) Maskiner och övriga fordon					
1.2 Sammanlagda utsläpp av koldioxid					
1.1 a-e		45 825	268	62 157	404
1.3 Flygresor över 50 mil	33	7 167	42	3 749	24

1.4 a, b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet positivt/negativt, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa)

Trender - positiv påverkan, Övrigt med kommentar:

De sammanlagda utsläppen av CO₂ har minskat betydligt jämfört med föregående år, vilket framförallt beror på koldioxidminskning från myndighetens bilresor.

För bilresor i tjänsten har totala koldioxidutsläppen minskat med 26 %, räknat per årsarbetskraft var minskningen ca 33 %. En framgångsfaktor för detta utfall tros vara den dialog och uppföljning som förts med hyrbilsbolagen för korttidshyra under året med syfte att öka antal miljöbilar samt tillgången till fordon med förnybara drivmedel eller el.

Utsläppen från långtidshyrda bilar har ökat jämfört med tidigare år, utan denna ökning hade utsläppen minskat ännu mer. Ökat fältarbete för landsbygdsenhet och naturförvaltning samt förändringar i vilka bilar som funnits tillgängliga hos hyrbilsleverantören är orsakerna till detta.

Positivt är att antal flygresor under 50 mil är färre i antal jämfört med föregående

år. Ett år med flera internationella projektsamarbeten är anledningen till ett ökat antal flygresor över 50 mil och att totalsumman av koldioxidutsläpp från flyg är betydligt högre än tidigare år.

I sammanhanget med att antal flygresor under 50 mil har minskat så vill vi även belysa att tågresor i tjänsten har ökat något i antal jämfört med föregående år (ökning med 13%). Detta kan ses som ett samband, att tåg är främsta resesättet för exempelvis Stockholmsresor.

Kommentarer angående redovisning av statistik i tabell ovan:

Utsläpp från maskiner och övriga fordon har inte kunnat redovisas då det utifrån tillgängliga uppföljningssystem och resurser ej varit möjligt att få fram statistik. Denna typ av fordon används av konsulter i begränsad omfattning inom viss del av myndighetens verksamhetsområden, framförallt skötsel och drift av skyddade naturområden samt efterbehandling av förorenade områden. Att få fram redovisning för denna typ av fordon kräver att detta tas med redan i upphandlingsförfarandet och redovisningsmetoder kommer tas fram under 2019.

För tjänsteresor med buss används företagskort hos länstrafiken (finns två gemensamma för myndigheten) och det har inte varit möjligt att redovisa antal resor som gjorts med dessa kort då vi inte har någon uppföljningsmetod för detta. Kostnadsmässigt står dessa resor för en mycket liten andel jämfört med resor beställda via vår resebyrå (HRG).

Vad gäller bilresor finns ingen statistik över antal bilresor utan här har de metoder som naturvårdsverket föreslagit i sin vägledning används. Utifrån schablonvärdet att en resa motsvarar i snitt 80 km blir detta 3441 resor. Bedömningen är att länets storlek gör att resorna i genomsnitt bedöms vara betydligt längre än 80 km.

1.5 Hur uppgifterna är framtagna?

Leverantörsuppgifter

1.6 Uppföljningsmått i svaren på frågorna är baserade på:

Schablonlista som Naturvårdsverket tillhandahåller, Uppgifter som tagits fram på annat sätt, nämligen

Gällande utsläppsdata för tåg, flyg samt korttidshyrda bilar kommer dessa uppgifter direkt från leverantören.

För långtidshyrda bilar har Naturvårdsverkets schablonlista använts.

2. Energianvändning

2.1 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt, per årsarbetskraft och per kvadratmeter total användbar golvarea uppdelat på

	kWh totalt		
	2018	2017	2016
Verksamhetsel (avser lokaler)	240 795	363 710	214 157
Fastighetsel	127 898	178 254	117 280
Värme	517 131	439 229	428 656
Kyla			
Totalt	885 824	981 193	760 093

	kWh/årsarbetskraft			kWh/m ²		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Verksamhetse l (avser lokaler)	1 408	2 362	1 428	44	66	39
Fastighetsel	748	1 157	782	23	33	21
Värme	3 024	2 852	2 858	94	80	78
Kyla						
Totalt	5 180	6 371	5 067	162	179	139

Eventuell energianvändning utanför lokaler

	kWh totalt		
	2018	2017	2016
Energi			

2.2 Är värmeförbrukningen normalårskorrigerad

Värmeförbrukningen är normalårskorrigerad.

2.3 Andel förnybar energi av den totala energianvändningen (anges i procent)

	2018	2017	2016
Verksamhetsel	100 %	100 %	100 %
Fastighetsel	100 %	100 %	100 %
Värme	97 %	97 %	97 %
Kyla	%	%	%
Utanför lokaler	%	%	%
Totalt	98 %	99 %	98 %

2.4 Har krav ställts på produktionsspecificerad förnybar el i myndighetens elavtal?

Krav har ställts på produktionsspecificerad förnybar el i myndighetens elavtal.

2.5 Har energianvändningen minskat som ett resultat av samverkan med myndighetens fastighetsägare? (vid ja ange vilka åtgärder som har genomförts)

Nej

2.6 a, b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet positivt/negativt, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa))

Nya mätmetoder - positiv påverkan, Övrigt med kommentar:

Den redovisade energianvändningen omfattar både Länsstyrelsens lokaler på Kungsgatan 8 och Residenset vid Stortorget. Enligt Naturvårdsverkets vägledning är genomsnittlig energianvändning för en kontorslokal 210 kWh per kvadratmeter och år. Hälften utgörs av el och hälften av värme och kyla. Myndigheten ligger därmed även långt under genomsnittlig energianvändning. Värmeförbrukningen är högre jämfört med tidigare år och verksamhets- och fastighetsel lägre än tidigare.

Skötselansvariga för fastigheten har bytts under året och nuvarande fastighetsskötare har ej gjort denna inrapportering förut. För energianvändningen i Länsstyrelsens lokaler har värden tagits fram via digitalt styrsystem vilket vilket bedöms ge ett mer tillförlitligt värde än föregående år då avläsning skett manuellt på plats i byggnaden. Den nya mätmetoden som beskrivs ovan gör det svårt att jämföra energianvändningen med föregående årsvärde då olika mätmetoder använts. Däremot ska det vara jämförbara mätmetoder med 2016.

Ett bestående problem är att myndigheten inte har möjlighet att mäta enbart sin egen energianvändning. Byggnaden innehåller även andra hyresgäster och myndighetens andel baseras därför på den yta som Länsstyrelsen förfogar över. Andelen verksamhetsel och fastighetsel fördelas via en schablon, 70% verksamhetsel och 30% fastighetsel. Andelen energianvändning till kyla går inte att lyfta ut separat och har därför inte inkluderats i denna rapportering. Dessa problem är i princip omöjliga att undvika och kommer därför inte att åtgärdas.

Situationen hanteras genom att rapporteringen sker med samma schablon varje år.

2.7 Hur är uppgifterna framtagna?

Leverantörsuppgifter

3. Miljökrav i upphandling

3.1 Andel upphandlingar och avrop där miljökrav ställts av det totala antalet upphandlingar och avrop

	Antal st		
	2018	2017	2016
Upphandlingar och avrop med miljökrav	24	795	693
Upphandlingar och avrop totalt	32	1 534	1 509
Andel upphandlingar och avrop med miljökrav	75 %	52 %	46 %

3.2 Antal upphandlingar över tröskelvärdet där energikrav enligt förordning (2014:480) om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader har ställts

0

3.3 Har myndigheten ställt energikrav vid nytecknande av hyresavtal eller inköp av byggnader? (vid nej ange skälen för det)

Ja

3.4 Ekonomiskt värde av registrerade upphandlingar och avrop med miljökrav av det totala värdet av upphandlingar och avrop per år

	Värde kr		
	2018	2017	2016
Upphandlingar och avrop med miljökrav	1 875 758	4 750 491	2 979 600
Upphandlingar och avrop	4 312 675	5 829 491	6 521 900

totalt			
Andel upphandlingar och avrop med miljökrav	43 %	81 %	46 %

3.5 a, b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet positivt/negativt, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa)

Övrigt med kommentar:

För 2018 års insamling av resultat har Naturvårdsverkets vägledning om att inte redovisa enskilda avrop från ramavtal när det handlar om ett stort antal mindre avrop från samma ramavtal. Denna rekommendation har tillämpats på ramavtal med fler än 100 avrop under året: resetjänster, hyrbilar samt inköp av representationsfika.

Därmed blir det inte möjligt att jämföra antal upphandlingar/avrop med 2018 då samtliga avrop räknats med. Sett till antal avrop bedöms det vara högre än för 2017 (indikation via fler fakturor på resetjänster och hyrbilar), dessa är dock inte med i ovanstående redovisning. Att andelen upphandlingar/miljökrav har ökat beror troligtvis på detta nya bedömnings sätt: ramavtal för resetjänster har inga miljökrav och det är det avtal som innehåller flest avrop (1088 st.).

Värdet av upphandlingar/avrop med miljökrav är enligt ovanstående rapportering betydligt lägre än föregående år (ungefär samma nivå som 2016). Myndighetens upphandlingar hade 2018 en tonvikt på konsulttjänster där det inte är proportionellt att ställa miljökrav.

Myndighetens möjlighet att ställa miljökrav bedöms dock vara högre än vad som redovisats och är ett prioriterat insatsområde framöver.

Naturvårdsverkets rapportering ställer mycket höga krav på att myndigheten har ett fungerande system som kan tillhandahålla statistik angående upphandlingar och avrop från ramavtal. I dagsläget saknas detta vilket ger problem vid inrapportering av data. Därför finns det brister i hur myndigheten sammanställer och genomför uppföljningen av de upphandlingar som genomförts. I dagsläget finns ingen plan på hur detta ska åtgärdas men Länsstyrelsen avser att se över hur uppföljningen av upphandlingar kan förbättras till kommande rapporteringar. Inom länsstyrelsernas miljöledningsnätverk är detta en viktig punkt på agendan- att se över uppföljningsmetoder för att kunna redovisa summan och värdet av de avrop som skett under året.

Utsök av statistik har skett via diariesystemet Platina (ärendetyp upphandling resp. avrop, handlingstyp avropsförfrågan). Vad gäller upphandlingar har alla upphandlingar med värde över 100 000 kr tagits med i statistiken.

För avrop har samtliga belopp tagits med som har identifierats via Platina eller via Ekonomiavdelning.

För statliga ramavtal med många mindre avrop har det sammanlagda värdet av

upphandlingen rapporterats enligt Naturvårdsverkets rekommendation. Detta gäller för avrop inom ramavtal för resor, hyrbilar samt representationsfika

3.6 Hur är uppgifterna framtagna?

Eget uppföljningssystem

4. Frivilliga frågor

Frågor om policy

4.1 Har myndigheten internt styrande dokument för IT och miljö? (om ja ange vilka områden som tas upp i dokumentet)

Ja

Energianvändning för IT, IT-användning för resfria möten, Miljöhänsyn vid anskaffning av IT

Frågor om IT-anskaffning

4.2 Andel IT-anskaffningar där miljökrav ställts av det totala antalet IT-anskaffningar per år (anges i procent och värde).

	2018	2017	2016
Andel (%)	100 %	100 %	100 %
Värde (Skr)	5 303 738 Skr	23 000 000 Skr	100 000 000 Skr

Hur är uppgifterna framtagna?

Eget uppföljningssystem, Uppskattning (förklara på vilket sätt)

Uppgifter med ett sammanlagt värde för alla 21 länsstyrelser levereras av LST-IT. Genom att dela kostnaden med totala antalet användarkonton och multiplicera med antal användarkonton på aktuell länsstyrelse fås en uppskattning av värdet av IT-anskaffningar. Föregående års siffra motsvarar värdet för samtliga länsstyrelser och är därmed ej direkt jämförbart med årets värde.

4.3 Vilken typ av miljöhänsyn har tagits vid IT-anskaffningar?

Energiförbrukning, Farliga ämnen, Krav som motsvarar miljöcertifiering, Livslängd, Materialval, Återvinningsbarhet

Hur är uppgifterna framtagna?

Eget uppföljningssystem

Frågor om energianvändning

4.4 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt och per årsarbetskraft uppdelat på

	kWh			kWh/årsarbetskraft		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
PC-arbetsplats						
Skrivare						
Serverar och Serverrum	680 000	660 000		3 977	4 286	

Hur är uppgifterna framtagna?

Leverantörsuppgifter

Frågor om resfria möten

4.5 Antal resfria/digitala möten totalt och per årsarbetskraft

	Antal			Antal/årsarbetskraft		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Resfria möten	56 196	43 272	4 205	329	281	28

Hur är uppgifterna framtagna ?

Leverantörsuppgifter

4.6 a, b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa)

Uppgifter från LST-IT till samtliga län (gemensamt värde)

Frågor om energi

4.7 Har myndigheten en strategi för sitt energieffektiviseringsarbete, innefattande nulägesanalys, mål samt handlingsplan med åtgärder, som utgör grunden för ert energieffektiviseringsarbete?

Nej

4.8 Producerar myndigheten egen el? (om ja ange hur mycket i kWh)

Nej

4.9 Har myndigheten miljöklassade och/eller certifierade byggnader?

Nej

Myndigheten har påbörjat en diskussion med hyresvärd Stenvalvet om att upprätta ett Grönt hyresavtal.

Frågor om avrop

4.10 Har myndigheten vid avrop mot statliga ramavtal ställt egna miljökrav, där så har varit möjligt?

Ja

Statligt ramavtal för korttidshyra av bilar:

Efterfrågat högre miljöprestanda (förnybart bränsle/el) vilket resulterat i fler avrop av hyrbilar med eldrift.

Resultat i att Hertz som är förstaval av leverantör enligt ramavtal levererat elbil i 47 av 520 avrop.

BESLUTANDE

Denna redovisning har beslutats av landshövding Ingrid Burman med miljömålssamordnare Ida Andreasson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsråd Anders Flanking, enhetschef Martin Sjödahl och funktionschef Per-Anders Persson medverkat.